

2007

Бъдете активни!

**ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ, ПАРИЧНИ
ПОТОЦИ И БАНКОВИ СМЕТКИ**

Финансовият ангажимент на европейския съюз по кохезионната политика на Европейския съюз, включително съответстващото му задължително национално съфинансиране за периода 2007–2013 г., е над 7.8 милиарда евро.

Един от основните въпроси за България, свързан с управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд през периода 2007–2013 г., е правилното финансово управление и разходване на средствата. В съответствие с чл. 56 на Регламент № 1083/2006 държавите членки следва да приемат правила за допустимост на разходите на национално ниво в съответствие с изискванията за допустимост на разходите, заложен в регламентите по отделните фондове.

В тази връзка националните правила за приемливост на разходите по оперативни програми за България са определени в Постановление на МС № 62.

Правилата се отнасят за всички извършени разходи по оперативните програми: “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”, “Развитие на човешките ресурси”, “Административен капацитет”, “Техническа помощ”, “Регионално развитие”, “Транспорт”, “Околна среда” и оперативните програми по цел “Европейско териториално сътрудничество”.

За приемливи се считат разходите по отделните оперативни програми, извършени между 1 януари 2007 г. и 31 декември 2015 г. Разходите трябва да са направени за дейности, определени и извършени под отговорността на Управляващия орган съгласно критериите за одобрение на операциите, одобрени от съответния комитет за наблюдение и в съответствие с предложените национални правила за приемливост и детайлните правила за всяка оперативна програма. В постановлението са посочени основните изисквания за приемливост предвид особеността на разходите, извършени по оперативни програми, финансирани от Кохезионния фонд, Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие и по цел “Европейско териториално сътрудничество”.

СЪГЛАСНО ТЕКСТА НА ПОСТАНОВЛЕНИЕТО ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ СА РАЗХОДИ, НАПРАВЕНИ ЗА:

- амортизация
- принос в натура
- разходите за организация и управление
- плащания по отношение на инструментите за финансов инженеринг
- разходи за юридически консултации и нотариални услуги
- разходи за технически и финансови експерти, ако същите са директно свързани със съфинансираните дейности и са необходими за подготовката или осъществяването им
- разходи за счетоводство и одит, за застраховки на придобитите в резултат на дейността дълготрайни материални активи, ако същите са свързани с изискванията, наложени от съответния управляващия орган.

КАТО ИЗКЛЮЧЕНИЕ ПО ЕВРОПЕЙСКИЯ СОЦИАЛЕН ФОНД СА ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ РАЗХОДИ, НАПРАВЕНИ ЗА:

- трудови и други възнаграждения, стипендии и други доходи, изплатени от трети страни в полза на участниците в дадена дейност и сертифицирани на бенефициента;

- при безвъзмездна помощ, непреки разходи, декларирани на базата на постоянна ставка, в размер до 20% от преките разходи за дейността.

АНАЛОГИЧНО ПО ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ МОГАТ ДА СЕ ФИНАНСИРАТ РАЗХОДИ ЗА:

- многофамилни жилищни сгради;
- сгради, собственост на публични органи или юридически лица с нестопанска цел, използвани като жилищни сгради за домакинства с ниски доходи или хора със специални нужди.

НЕ СА ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ СЛЕДНИТЕ РАЗХОДИ:

ПО ЕВРОПЕЙСКИЯ СОЦИАЛЕН ФОНД

- възстановим Данък добавена стойност
- лихви по дългове
- закупуване на обзавеждане, оборудване, превозни средства, инфраструктура, недвижими имоти и земя

ПО ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

- лихви по дългове
- закупуване на земя, чиято стойност надвишава 10% от общите допустими разходи за съответната дейност. По изключение и в надлежно обосновани случаи, управляващият орган може да разреши по-висок процент за дейности, отнасящи се до съхраняване на околната среда
- закриване на ядрени централи
- възстановим Данък добавена стойност
- принос в натура

ПО КОХЕЗИОННИЯ ФОНД

- лихви по дългове;
- възстановим данък добавена стойност;
- жилищно строителство;
- закупуването на земя, чиято стойност надвишава 10% от общите допустими разходи за съответната дейност;

- закриване на ядрени централи.

Спецификата на разходите в зависимост от дейностите по отделните оперативни програми налага разработването и утвърждаването на детайлни правила за приемливост на разходите по всяка от тях. В тази връзка управляващи органи на оперативните програми ще изготвят свои конкретни правила за приемливост на разходите по съответната оперативна програма. Тези правила ще включват конкретно описание на всички приемливи разходи по отделните компоненти и дейности, финансирани по всяка от оперативните програми, включително разходи за заплати, собствени приходи и др.

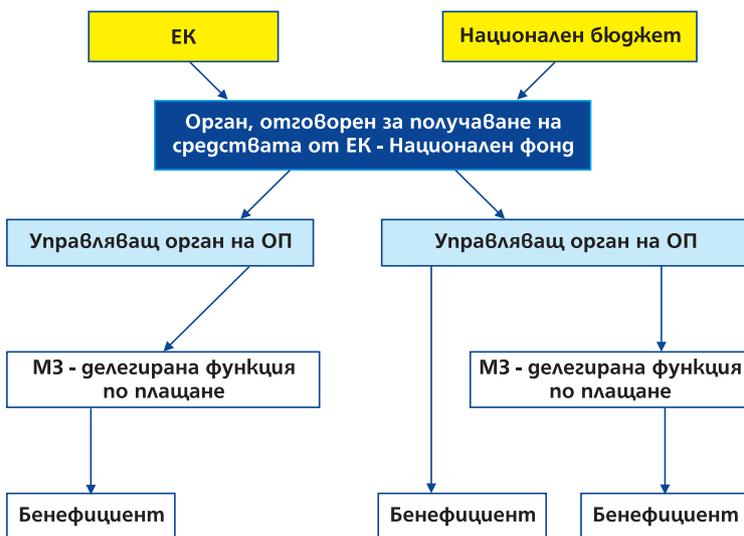
ПЛАТЕЖЕН ПРОЦЕС ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА СТРУКТУРНИТЕ ФОНДОВЕ И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД

Националното съфинансиране по Структурни фондове и Кохезионен фонд, което ще бъде осигурено за седемгодишния програмен период 2007–2013 г. е в размер над 2.5 млрд. лева. Това съфинансиране от държавния бюджет се осигурява чрез Национален фонд в Министерство на финансите, като извън-бюджетен фонд (до 2009 г. вкл.).

Валидността на финансовия ангажимент на Европейската комисия по кохезионната политика е в съответствие с правилото “N + 2” – финансовият ангажимент на Европейските общности за определена година по Структурните фондове и Кохезионния фонд е валиден до края на втората година след годината, за която той се отнася. За Република България и Румъния е напра-

вено изключение в Общия регламент за Структурните фондове и Кохезионния фонд, и за периода 2007 – 2009 г. правилото “N + 2” се трансформира в „N + 3”.

Основните участници в платежния процес в Република България са бенефициент, Управляващият орган (Междинно звено при делегирани функции) и органът, отговорен за получаване на средствата от Европейската комисия по Структурните фондове и Кохезионния фонд.

Бенефициентът извършва плащанията към изпълнителите на проекти, получава авансови, междинни и окончателни плащания от Управляващия орган (Междинното звено).

Управляващият орган (УО) извършва плащанията към бенефициента, като тази функция може да бъде делегирана на Междинно звено (МЗ).

Национален фонд е Органът в Република България, който е отговорен за получаване на средствата от Европейската комисия по Структурните фондове и Кохезионния фонд. Той осигурява средствата на Управляващия орган/Междинното звено за извършване на плащанията към бенефициентите. Той също така е и Сертифициращ орган (СО).

На национално ниво за всеки проект има следните видове плащания: авансови, междинни и окончателни плащания към бенефициентите.

Авансовите плащания са в размер до 20% от стойността на проекта. Те представляват предварителен финансов ресурс, целящ улесняването на финансовото изпълнение на проекта.

Междинните плащания се извършват на база на декларирани от бенефициента и потвърдени от Управляващия орган (Междинното звено) действително извършени допустими разходи.

Окончателното плащане по проекта се осъществява от Управляващия орган (Междинното звено) след приключване на проекта и потвърждаване на всички допустими разходи от Управляващия орган (Междинното звено). Окончателното плащане отчита всички осъществени до този момент плащания, включително авансовите плащания към бенефициента.

Плащанията към бенефициента ще се извършват в национална валута, чрез единната сметка, използвана от Държавното съкровище.

В периода между депозиране на Оперативната програма и нейното одобряване от Европейската комисия е предоставена възможност за сключване на договори от Управляващия орган (Междинното звено) с бенефициенти в размер до 50% от

бюджета на съответната Оперативна програма за 2007 г. с цел ускоряване на процеса на усвояване на средствата по Структурните фондове и Кохезионния фонд. Съответните плащания от Управляващия орган (Междинното звено) ще се осъществяват след одобрение на Оперативната програма.

Създадената система на платежния процес при управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд, включително организацията на парични потоци и банкови сметки, гарантира наличието на постоянен и ефективно управляван финансов ресурс, който да съдейства за успешното прилагане на Оперативната програма по Структурните фондове и Кохезионния фонд и реализиране на съответните финансови ангажименти на Европейския съюз.

ПРОЦЕС НА СЕРТИФИКАЦИЯ НА ИЗВЪРШЕНИТЕ РАЗХОДИ

Процесът на сертификация на извършените разходи е непрекъснат процес на наблюдение на финансовия и физическия напредък съответно по операциите, приоритетните оси и оперативните програми, финансирани от Структурните и Кохезионния фондове на ЕС, който процес резултира в декларация на разходите към ЕС и искане за плащане по всяка оперативна програма.

В процеса на сертификация Сертифициращият орган удостоверява пред Европейската комисия, че по Структурните фондове и Кохезионния фонд са финансирани само допустими разходи, реално извършени в съответствие със съответните правила за допустимост на разходите.

Правилата за допустимост на разходите са разписани така, че да позволяват извършването на ефективни контролни проверки от Междинно звено, Управляващ орган и Сертифициращ орган за удостоверяване на допустимостта чрез оценка основно на следните три критерия:

1. Датата на извършване на разхода.
2. Целта на разхода.
3. Видът на разхода.

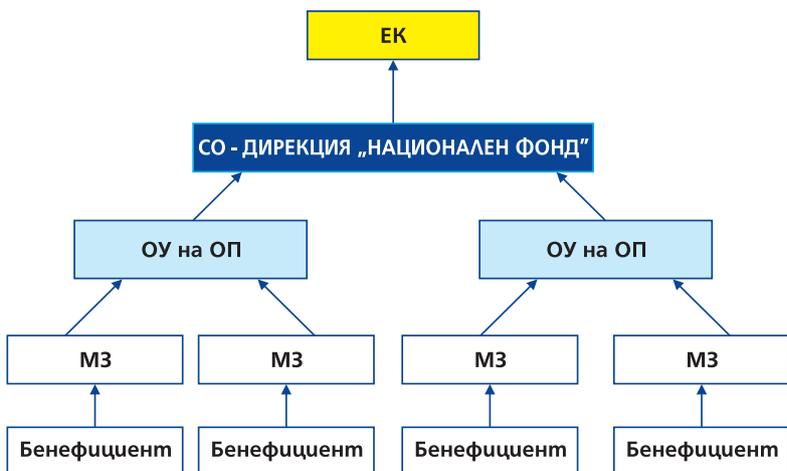

От ключово значение в процеса на сертификация е да не се сертифицират разходи, които могат да попаднат в обхвата на нередности.

В системите и правилата за управление и разходване на средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд се създава цялостен механизъм за възстановяване на неправомерно разходените средства. С този механизъм се регламентира редът за възстановяването на извършени такива разходи: бенефициент/Междинно звено/Управляващ орган/Сертифициращ орган/Европейска комисия.

Участници в процеса на сертификация на Структурните фондове и Кохезионния фонд

- **Сертифициращ орган (СО)** – един орган за всички ОП.
В България това е дирекция “Национален фонд” към Министерство на финансите.
- **Управляващи органи (УО)** за отделните оперативни програми.
- **Междинни звена (МЗ)**, там където има определени към Управляващ орган
- **Бенефициенти** – всички лица, организации или предприятия, отговорни за започването или започването и изпълнението на операциите.

Бенефициентът представя пред Междинното звено Доклад по сертификация относно доставката на стоки и услуги, придружен от платени фактури.

Междинното звено извършва проверка и контрол на 100% от платените фактури, подготвя и изпраща Доклад по сертификация до Управляващия орган на ниво операция или приоритет.

Управляващият орган на база на Доклад по сертификация, получен от Междинното звено, подготвя и изпраща на Сертифициращ орган Доклад по сертификация на ниво Оперативна програма, за да потвърди, че са спазени изискванията на чл. 60 Общия регламент.

Сертифициращият орган сертифицира и изпраща на ЕК сертифицирана декларация за реално извършени разходи по Структурните фондове и Кохезионния фонд, на база на проверими придружаващи документи.

РОЛЯ НА БЕНЕФИЦИЕНТА В ПРОЦЕСА НА СЕРТИФИКАЦИЯ

- Проверява доставката на стоки и услуги чрез извършването на цялостни проверки (документални и проверки на място).
- Проверката на извършената работа се прави първоначално от бенефициента като контрол на първо ниво за извършените разходи.
- Плаща фактурите със собствени ресурси/авансово плащане, получено от Управляващия орган.
- Изготвя и изпраща на Междинното звено Доклад по сертификация относно доставката на стоки и услуги.

С цел осигуряването на необходимата информация и отчетност към Междинното звено бенефициентът трябва да разполага с изчерпателна и надеждна счетоводна система на ниво договор.

www.eufunds.bg

